

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการบริหารโครงการโทรคมนาคม

ในปัจจุบันธุรกิจเกี่ยวกับการสื่อสารโทรคมนาคมในประเทศไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งพิจารณาได้จากการที่มีผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นอีก 2 ราย คือ บริษัทไวร์เลส คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิส ซึ่งใช้ความถี่ในย่าน 1,800 เมกกะเฮิรตซ์ และบริษัทร่วมลงทุนระหว่างองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยกับการสื่อสารแห่งประเทศไทย ซึ่งใช้ความถี่ในย่าน 1,900 เมกกะเฮิรตซ์ ในปี 2544¹ โดยมีอัตราการขยายตัวของจำนวนเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่จากจำนวน 2,416,667 เลขหมาย ในปี 2542 เป็นจำนวน 4,943,500 เลขหมายในปี 2543² ทั้งนี้จากตัวเลขคาดการณ์อัตราผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในไทยต่อประชากรปี 2543 มีสัดส่วนเฉลี่ย 10% และปี 2544 คาดหวังเพิ่มขึ้นเป็น 18% และเพิ่มขึ้น 30% ในปี 2548 เนื่องจากอัตราจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในไทยยังต่ำมากเทียบกับฮ่องกงที่ สูงถึง 66% ทำให้มีโครงการทางด้านสื่อสารโทรคมนาคมทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่เกิดขึ้นมาก โดยเฉพาะ โครงการทางด้านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งเป็นโครงการใหญ่ที่มีโครงการย่อย ๆ หลายโครงการสนับสนุน และจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศที่มีเทคโนโลยีสูง มีความสลับซับซ้อนและมีราคาแพง จึงจำเป็นต้องมีการบริหารโครงการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความรวดเร็วทันต่อความต้องการของตลาดผู้ใช้บริการและ คู่แข่งต่อการลงทุน

จุดมุ่งหมายในการนำหลักการบริหารโครงการมาใช้ในโครงการทางด้านสื่อสารโทรคมนาคมคือเพื่อบริหารโครงการให้ได้ผลงานตามวัตถุประสงค์ภายในเวลาและงบประมาณที่กำหนด³ ทำให้อุปกรณ์สื่อสารเหล่านั้นสามารถนำมาใช้งานให้เกิดประโยชน์และทันต่อเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

บริษัทแอดวานซ์ อิน โฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทหนึ่งที่ได้รับสัมปทานจากองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ดำเนินการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในย่านความถี่ 900 เมกกะเฮิรตซ์ บริษัทมีโครงการสร้างและขยายเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุก ๆ ปี เพื่อ

¹ “แนวโน้มระยะสั้นและระยะปานกลางของธุรกิจไทย”, เศรษฐกิจปริทัศน์ , 6,12 เดือนธันวาคม 2543, หน้า 27.

² “Industry Situation & Competition”, เอกสารแสดงผลประกอบการประจำปี 2543, บริษัทแอดวานซ์ อิน โฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน), 2543, หน้า 23.

³ ประสิทธิ์ ทัชพุดิ, ธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคม, สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล , 2542, หน้า 105.

ให้บริการเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี 2544 ทางบริษัท ได้ทำการขยายเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบ จีเอสเอ็ม (GSM :The Global System for Mobile Communications) โดยแบ่งโครงการออกเป็น 7 โครงการหลักตามแต่ละภูมิภาค ได้แก่ กรุงเทพฯ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในภาคเหนือมีโครงการขยายเครือข่ายสถานีฐาน โดยมีแผนงานเปิดให้บริการสถานีฐานใหม่ จำนวน 63 สถานีฐาน ภายในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2544 ซึ่งมีมูลค่าของโครงการเป็นจำนวนเงินหกสิบล้านดอลลาร์สหรัฐ⁴ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะนำโครงการสร้างและขยายเครือข่ายของบริษัทมาเป็นกรณีศึกษา โดยจะศึกษาหลักการบริหารโครงการ โดยแบ่งออกเป็น 6 ช่วงคือ

1. ช่วงกำหนดโครงการ (Defining the Project) เป็นการเริ่มโครงการ การคัดเลือกโครงการในกรณีที่มีหลายทางเลือก รวมไปถึงการจัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อการรับรองหรืออนุมัติ
2. ช่วงวางแผนโครงการ (Project Planning) วางแผนในขั้นรายละเอียดทั้ง 3 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การวางแผนโครงการด้านเวลา ด้านต้นทุนและด้านคุณภาพ โดยเครื่องมือที่นำมาใช้ได้แก่ การจำแนกงานตามโครงสร้างรายการงาน (Work Breakdown Structure)
3. ช่วงกำหนดเวลาโครงการ (Project Scheduling) กำหนดเวลาเริ่มต้นและแล้วเสร็จในทุกๆ ขั้นตอนของกิจกรรม โดยเครื่องมือที่นำมาใช้คือ แผนภูมิแกนต์ (Gantt chart) ผ่านทางโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อให้การวางแผนและควบคุมโครงการเกิดประสิทธิภาพในการทำมากที่สุด
4. ช่วงการปฏิบัติโครงการ (Project Implementation) เป็นการนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติจริงเพื่อให้ได้ผลตามต้องการ โดยมีกลุ่มงานที่สำคัญได้แก่ การเริ่มปฏิบัติโครงการ การติดตามตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงาน และการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ทำให้สามารถนำเอาอุปสรรคสื่อสารเหล่านั้นมาใช้งานอย่างรวดเร็วและมีประโยชน์มากที่สุด และศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นและข้อเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้บริหารโครงการอื่นๆต่อไป
5. ช่วงควบคุมโครงการ (Project Controlling) เป็นการติดตามตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานโครงการ โดยเครื่องมือที่นำมาใช้ควบคุมคือแผนภูมิแกนต์ (Gantt chart) ผ่านทางโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อให้การควบคุมโครงการเกิดประสิทธิภาพในการทำมากที่สุด
6. ช่วงปิดโครงการ (Project Closing) ได้แก่ ประเภทและวิธีการปิดโครงการ รวมถึงสิ่งที่ต้องจัดทำในช่วงปิดโครงการ

⁴ บริษัทแคว้นอินโฟ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ,รายงานประมาณการเงินลงทุน, 2544.

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาวิธีการบริหาร โครงการขยายงานระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ของบริษัท แอดวานซ์ อิน โฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
- 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหาร โครงการ ขยายงานระบบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ของบริษัทแอดวานซ์ อิน โฟร์ เซอร์วิส จำกัด(มหาชน)

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) ทราบวิธีการบริหาร โครงการขยายงานระบบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ของบริษัทแอดวานซ์ อิน โฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
- 2) ทราบปัญหาและอุปสรรคการบริหาร โครงการขยายงานระบบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ของ บริษัทแอดวานซ์ อิน โฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
- 3) เป็นแนวทางการบริหาร โครงการของธุรกิจสื่อสาร โทรคมนาคม สำหรับองค์กรและ บุคคลทั่วไปที่สนใจ

1.4 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ หมายถึง ระบบโทรศัพท์ที่ใช้คลื่นวิทยุในความถี่ 900 เมกกะเฮิร์ตซ์ ในการติดต่อสื่อสารแทนระบบเดิมที่ใช้สายเป็นสื่อในการติดต่อ

จีเอสเอ็ม หมายถึง ระบบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยใช้คลื่นความถี่วิทยุ ความถี่ 900 เมกกะเฮิร์ตซ์ โดยมีส่วนประกอบของระบบที่สำคัญคือ ชุดสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และ สถานีฐาน คำเนนการให้บริการ โดย บริษัทแอดวานซ์ อิน โฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

ชุดสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ หมายถึง สถานที่ติดตั้งอุปกรณ์สื่อสาร โทรคมนาคม ใช้ เชื่อม โยระหว่างสถานีฐาน กับชุดสายโทรศัพท์ทั่วไปและชุดสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ อื่น ๆ เพื่อ รองรับพื้นที่การ ให้ บริการระบบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในพื้นที่ ที่กำหนด

สถานีฐาน หมายถึง สถานที่ติดตั้งอุปกรณ์สื่อสาร โทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ใช้ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบ จีเอสเอ็ม สามารถใช้บริการในการ โทรออก และรับสายเข้าได้

เขตภาคเหนือตอนบน หมายถึง พื้นที่ 8 จังหวัดในภาคเหนือ คือจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และ จังหวัดน่าน ซึ่งให้บริการระบบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยชุดสายโทรศัพท์เคลื่อนที่เชียงใหม่